

תגובה.....

עיבוד עצמי או איבוד עצמי

איתן שטייף, רמת יוחנן – מנכ"ל מילובר

לרשימה שהתפרסמה בחוברת 197 ונגעה בנושא הכנת המזון לרפת אציין רק נקודה חשובה אחת: לא פלא הוא שנוציג חברת שיווק מציג הבט השיווק כהבט העיקרי והחשוב. ההבדל בינו לבין מכון התערוכות הוא חד וברור – אם המשק יפסיק את השימוש במוצרי/שירותי מכון התערוכות – כל ההוצאות הקבועות ימשיכו לחול עליו (והן אינן רק סמליות).

מדוע לא מוצג הבט כלכלי, הכולל חשבון עלות אמיתי, בתוך רשימה זו? מדוע נציג חברה מסחרית הוא המציג שיקולים של "עניין בענף"? מדוע מנסים להעלים את בעלות המשקים על מכונות התערוכות (לטוב ולרע) וכאילו להציג אותם כמו "עוד ספק בשוק"?

מכון התערוכות לא הוקם על ידי המשקים כדי להיות סוחר נוסף במערכת שמתקיים מאחזים, אלא כדי לסייע למשק להיפטר מסקטור זה אשר נותן שרות ומחירים נוחים רק כאשר מצב השוק מחייב, ולא תמיד כך הוא.

החלטה על הפיכת מכון התערוכות לצינור מסחרי גרידא, שקונה ומוכר חומרים ומוצרים – וזאת מתוך התבססות כביכול על "כוחות השוק הטבעיים" אינה עושה אלא לחיסולם של המכשירים העצמיים של המשקים והרפתנים והעברתם לחסדיהם של ספקי השוק, אשר יעמדו לרשותם רק כאשר נוח ומשתלם להם ויפסיקו שירותם ברגע שיהיה כדאי.

האם לא ברור ההבדל בין קניה מרוכזת של ויטמינים ומינרלים על ידי קניין גדול ומייצג, לבין מכירתם לכל משק "במחיר המיוחד לו"? האם לא יציעו מחר לפרק את אירגון הקניות מנימוקים של "כוחות השוק"? ואולי את כל המערכת השיתופית? וכבר היו דברים מעולם.

האופנה של הצגת "אמיתות אוביקטיביות" על ידי בעלי עניין שמחוץ למערכת המשקים, מתוך כוונה מסחרית או עניין פוליטי, הינה גורם

מזיק והרסני ולפלא הוא בעיני כי ההתאחדות ומוסדותיה נותנים יד ומקצים אמצעי פרסום להעמדת פנים זו.

יערוך נא כל משק את חשבון-נפשו וחשבון-כיסו על בסיס רבי-שנתי, יעשה חשבון עלות אמתי, יחפש את הגורמים שהפכו בעבר את החקלאות הקיבוצית למתקדמת ומפותחת – יזהה את הצעדים שגרמו למשבר העמוק בחלק של החקלאות המושבית – ויסיק את המסקנות המתבקשות.

אין למכוני התערוכות מקום לחשש מפני בחינה תוך גישה כנה ומעמיקה.

.....ותגובה שכנגד

אספקת מרכיבי מזון לרפת

אביק ריכב, ה.מ.ב.

עצם העובדה שהנושא עולה תדיר לדיון מעל גבי "משק הבקר והחלב" מעידה שהנושא כואב לנו וטוב שהנושא עולה לדיון ציבורי. בשל חשיבותו של הנושא הייתי רוצה בקצרה להעלות התייחסותי.

כשבאים לעסוק באספקת מרכיבי מזון לרפת המטרה שצריכה לעמוד לפנינו היא אחת: ייצור חלב באופן הזול והיעיל ביותר. מעמדו של ענף ייצור החלב תלוי ביכולתו לייצר חלב זול. ככל שהוצאות הייצור יהיו נמוכות יותר נוכל להרחיב ולבסס אספקת החלב מייצור מקומי.

אחד המרכיבים החשובים של ייצור החלב הוא מחיר ואיכות המזון המרוכז. על בסיס הטכנולוגיה שהיתה קיימת בזמנו ועל סמך אותה מטרה עצמה כפי שצויינה לעיל הקמת מכוני תערוכות מרכזיים בוודאי היתה מוצדקת. מאז ועד היום חלו שינויים מפליגים מבחינת הטכנולוגיה והידע בענף החלב. הרפת המודרנית כוללת מספר מרכיבים שלא היו לפני עשרים שנה:

□ יכולת עירבול מדויקת של המרכיבים וחלוקתם,

- יכולת לנתח המנה היעילה ביותר באופן ממוחשב,
- רמת ידע גבוהה יותר של הרפתן,
- רמת מיסחור גבוהה של המזונות לסוגיהם (שוק מזונות מפותח),
- מערך עיבוד גרעיניים (גריסה) זול ונוח, וישנם גורמים נוספים שאותם יש לקחת בחשבון:
- לא בכל הרפתות קיימים התנאים אותם הצגנו כאן,
- גורם אזורי חייב לטפל בבעיות איכות ופיקוח,
- גורם אזורי חייב לטפל בנושא מלאיים והבטחת אספקה,
- גורם אזורי חייב לטפל בנושא המחיר ותנאי התשלום,
- מכוני התערוכת קיימים וביכולתם לייצר ללא השקעות נוספות מלוא צריכת הענף.
- אם נצא מנקודות הנחה אלה נראה שלמכון המרכזי יש בוראי תפקיד בתהליך אספקת המזון לפרה היום ובעתיד, אולם יש לערוך **בדיקה מחדש מהיסוד, ולהגדיר במשותף** מטרות וכלים. התהליך הקיים היום בחלק מהאזורים איננו מאופיין בשתי תכונות שמן הראוי להזכירן שנית.
- **בדיקה מחדש** של תהליך אספקת המזונות המרוכזים לרפת.
- הבדיקה תיעשה **במשותף** מתוך ראייה כוללת ולא מנקודת מבט של המשק הבודד או מכון התערוכת.
- חלק מהמשקים מנתקים עצמם מהמערכת המרכזית מבלי לקחת בחשבון את הגורמים המרכזיים שנפגעים כתוצאה מכך ובהמשך תגיע הפגיעה למשק הבודד ומצד שני חלק ניכר ממכוני תערוכת המרכזיים אינם פתוחים לשינויים החלים ברפתות ואפילו נלחמים בהם.
- אם לא נשכיל לטפל בבעיה מנקודת מבט מרכזית תוך ראיית כל הגורמים, אני צופה מצב שבו נתפרק ממערכת קיימת, נבנה מערכות פרטיות, בסופו של דבר ניוכח שאיננו מסוגלים לתפקד בלי מערכת מרכזית ונקימה מחדש.
- זהו תהליך יקר והרסני שאיננו חייב להתקיים ובידינו הדבר. להערכתנו, הדרך לפתרון איננה במערכת הארצית וזאת מתוך שתי סיבות:
- המכוני הם בבעלות המשקים על בסיס אזורי, לטוב ולרע.
- בכל אזור הפתרונות יכולים להיות שונים שכן התנאים שונים בכל אזור ואזור.
- כל אזור חייב ביוזמת התארגנות הרפת ומכון התערוכת חייב לבדוק עצמו מהיסוד ולהתוות את הדרך בה צריכים ללכת מכון התערוכת והמערכת האזורית, מצד אחד – ואיך המשק הבודד צריך לבנות עצמו, מאידך – על מנת להגיע בצורה מושכלת לאותה מטרה סופית של ייצור חלב יעיל וזול.

דו"ח משיבת מועצת "החקלאית"

רשם מרדכי מלען

ייצור החלב בשנות המכסות תשמ"ה.

דרושה הטלת הסגר למעבר בהמות לפי האזורים – רמת הגולן, רמת ישיב, העמק המזרחי והגלבוע. דרוש חיסון משולש יעיל לא רק לבקר החלב שלנו שעד כה עמד יפה מול הפגע של פו"ט, אלא גם בעדרי הצאן והבקר לבשר, אפילו נתקלים באלה האחרונים בבעיות

(המשך הדיווח מן הישיבה ביום 1.7.85, חלקו הראשון של דו"ח ישיבה זו נמסר מעל גבי "משק הבקר והחלב" 197).

בהמשך הדגיש אביק את החשיבות לשמור על מסגרת התכנון, כפי שנהג הענף מאז ומתמיד. יציבותו של ענף החלב בשמירה זו על התכנון. – בקשר לייצוא הוסבר, שמועד ייצוא העגלות ההרות למעשה אינו מאפשר לנסת את